

Ouders betrekken bij (voor)lezen thuis

www.foksuk.nl

Invloed van ouders

De kans dat een kind uitgroeit tot lezer wordt **5 keer** zo groot als ouders een actieve leesopvoeding voeren.

Ter vergelijking: de invloed van een docent maakt die kans 1,5 keer zo groot, van vrienden 3,5 keer.

BoekStart

Bron: Het verhaal achter de lezer (Stalpers, 2007)

Invloed van ouders

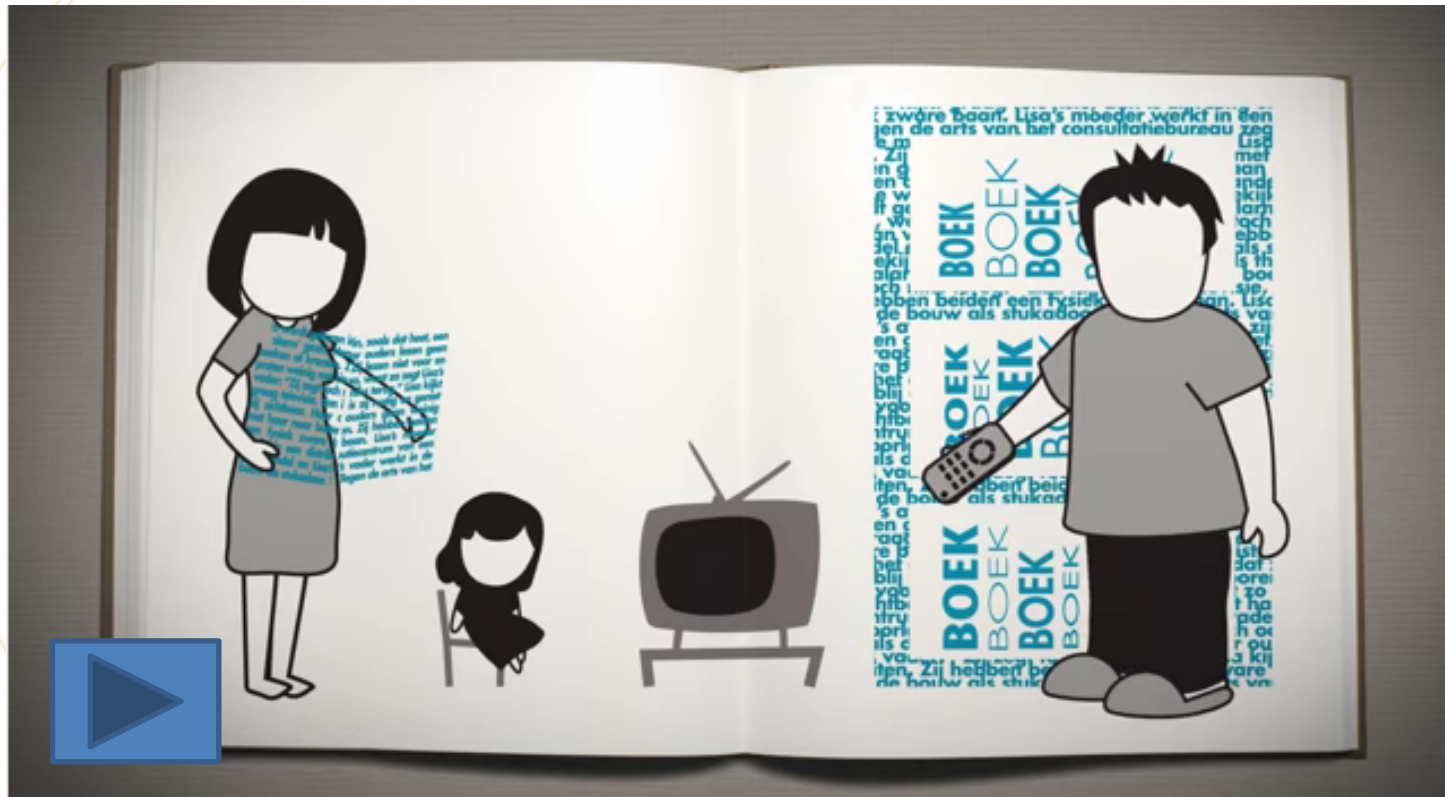
Hoeveel woorden per uur hoort een kind thuis?

- Laaggeschoold ouders – 615 woorden
- Gemiddeld geschoolde ouders – 1251 woorden
- Hooggeschoolde ouders – 2153 woorden

Het leven van Lisa

Invloed van ouders

‘Parental reading is effective in predicting success in school, especially for children whose parents have low levels of education’.

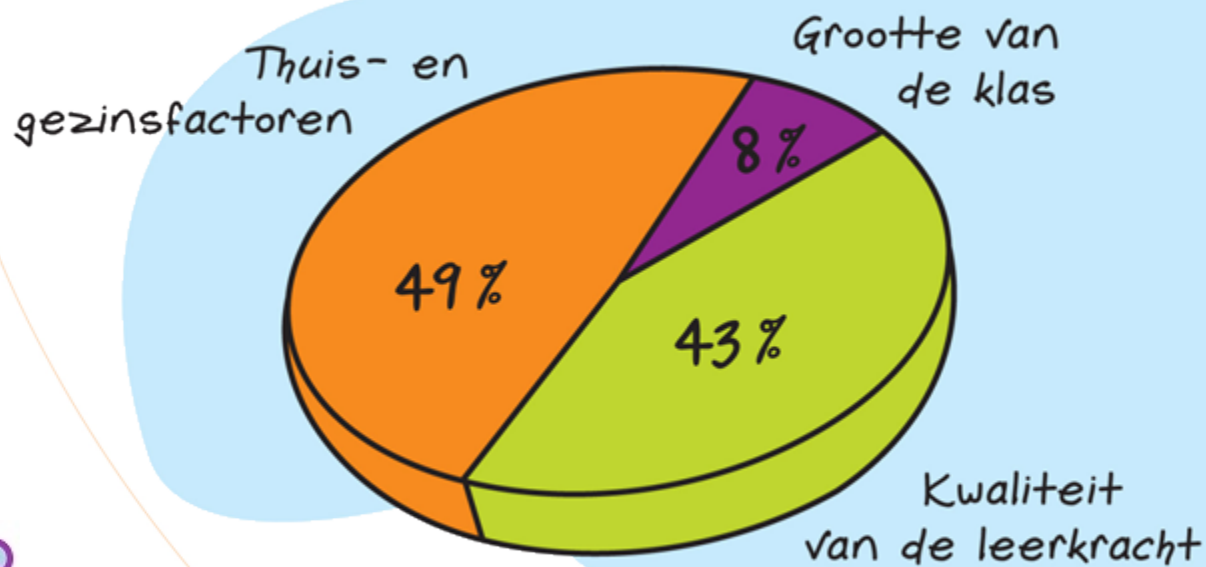
Bron: De Graaf, De Graaf & Kraaykamp (2000). Parental Cultural Capital and Educational Attainment in the Netherlands: A Refinement of the Cultural Capital Perspective

BoekStart

Wie/wat beïnvloedt de leesontwikkeling?

BoekStart

Invloed van ouders

Vrijwel dagelijks voorlezen thuis:

- 0-5 jaar: 89% van de moeders, 78% vaders
- 6-7 jaar: 75% van de moeders, 59% vaders
- 9-12 jaar: 32% van de moeders, 22% vaders

NB sociaal wenselijke antwoorden spelen hierbij zeker mee

Bron: Verdiepende analyse SNB-onderzoek (Stichting Lezen, 2015)

Invloed van ouders

Moeders lezen vaker voor, hun voorleessessies duren langer, ze gebruiken vaker interactieve voorleestechnieken en gaan meer in op de verhaalbeleving.

Vaders stellen meer vragen die de feitenkennis toetsen, en dagen hun kinderen uit, wat goed is voor de taal- en cognitieve ontwikkeling

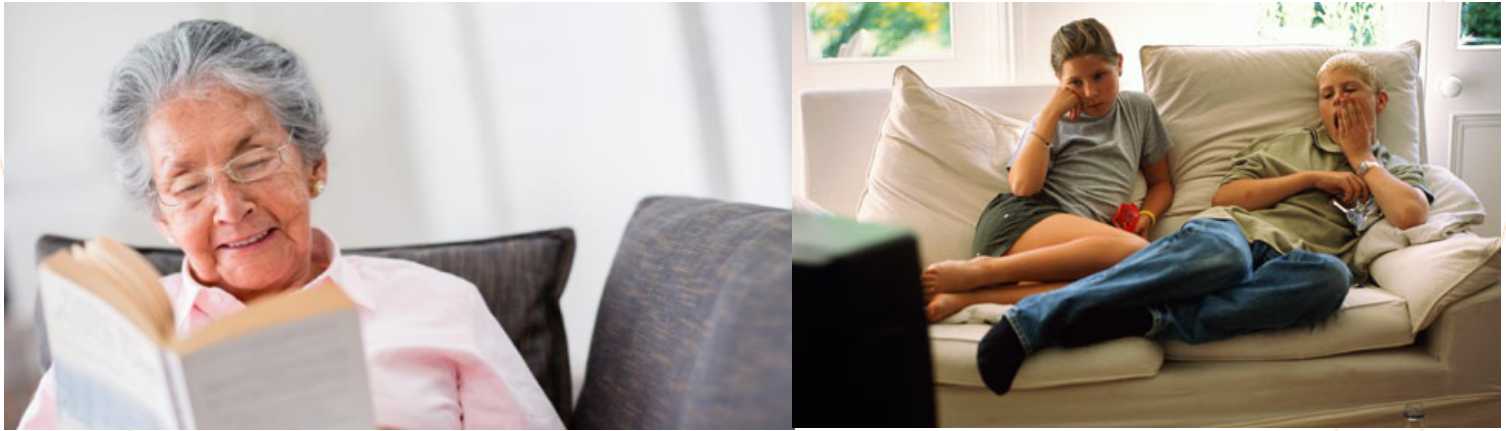
Bron: leesmonitor.nu

Invloed van ouders

Wacht niet met voorlezen tot ze niet meer naar je luisteren

Van de 13- tot 17-jarigen wordt maar 5% voorgelezen

Invloed van ouders

Alle kinderen profiteren van voorlezen:

- het opleidingsniveau of de sociale status van hun ouders is maakt niet uit
- de moedertaal thuis is niet van invloed.

NB voorlezen heeft het meeste zin (emotioneel en cognitief) in de taal die ouders het beste spreken.

Bron: Leesmonitor.nu

Kenmerken positieve leesopvoeding

1. praten over boeken, interesse tonen
2. voorlezen, samen lezen
3. naar de bibliotheek en boekwinkel gaan
4. het goede voorbeeld geven
5. boeken cadeau geven

BoekStart

'Over ouders en leesopvoeding', N. Notten (2012)

de Bibliotheek
op school

Ouders en voorschool

VVE-locaties hebben verplicht een **ouderbeleidsplan**:

- gebaseerd op de samenstelling van de eigen populatie
- gebaseerd op de wensen en behoeften van de ouders.

Ouders en voorschool

Inspectiekader (kwaliteitseisen VVE)

- B1 Een gericht ouderbeleid
- B2 Vooraf ouders informeren
- B3 Intake
- B4 Ouders stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen
- B5 Participatie in VVE- activiteiten in de voorschool
- B6 Ouders informeren over de ontwikkeling van hun kind
- B7 Rekening houden met de thuistaal (facultatief)

Ouders en voorschool

De **gemeente** zorgt voor:

- de toeleiding van kinderen naar VVE-voorzieningen (Wet op Primair Onderwijs, artikel 167),
- een samenhangend beleid voor opvoedingsondersteuning (Wet Maatschappelijke Ondersteuning, 'Prestatieveld 2'),
- een doorgaande lijn voor- en vroegschoolse educatie (Lokaal Educatieve Agenda).

Ouders enthousiast over BoekStart

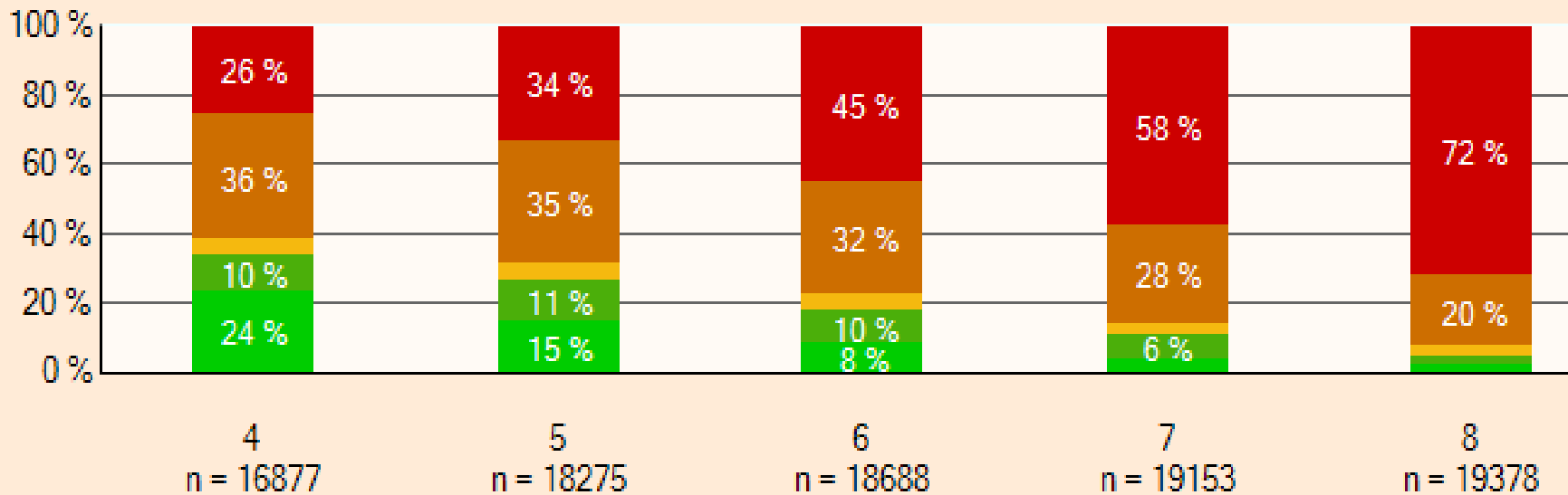
Ouders enthousiast over BoekStart

Monitor de Bibliotheek op school 2014

Voorlezen thuis

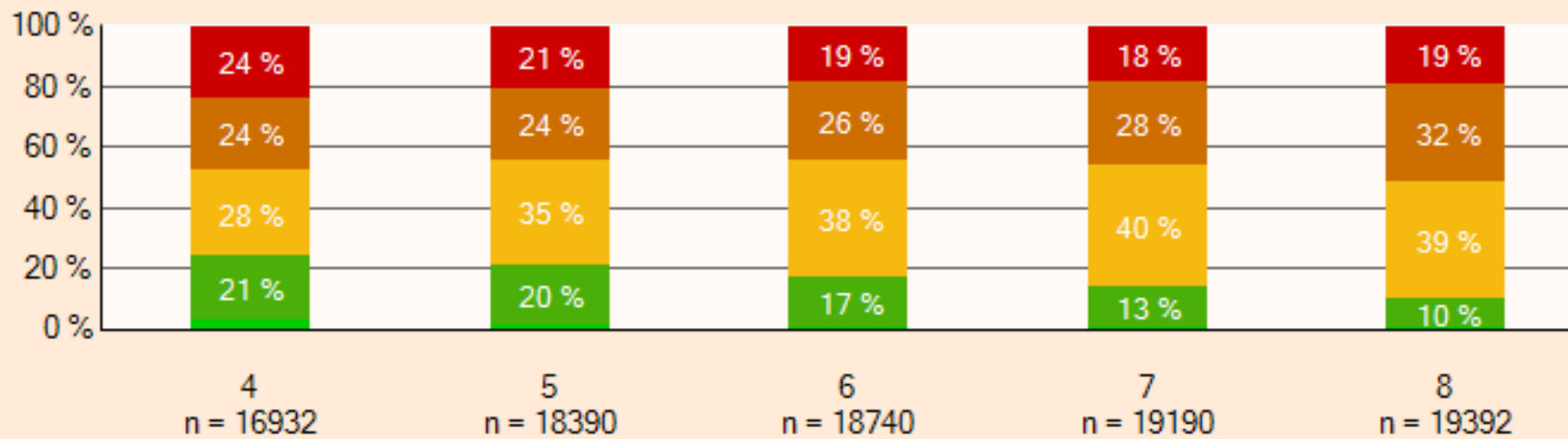

BoekStart

- nooit
- een paar keer per jaar
- een paar keer per maand
- een paar keer per week
- elke dag

Monitor de Bibliotheek op school 2014

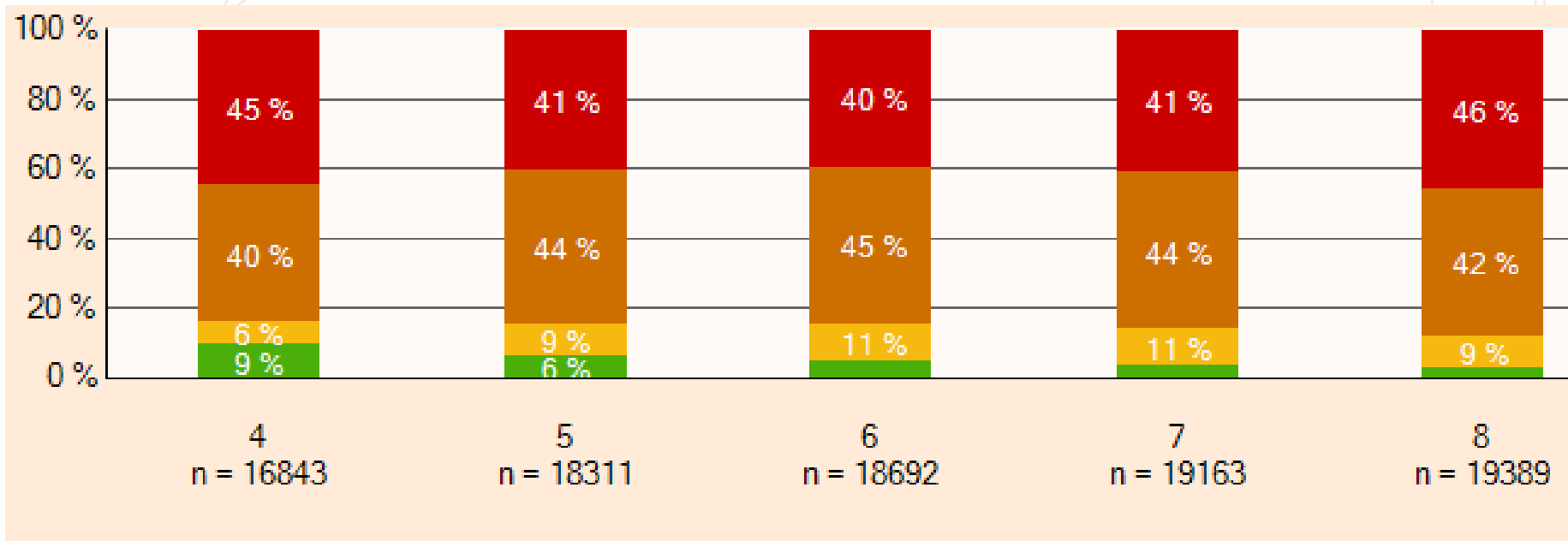
BoekStart

- nooit
- een paar keer per jaar
- een paar keer per maand
- een paar keer per week
- elke dag

Bibliotheekbezoek

Monitor de bibliotheek op school 2014

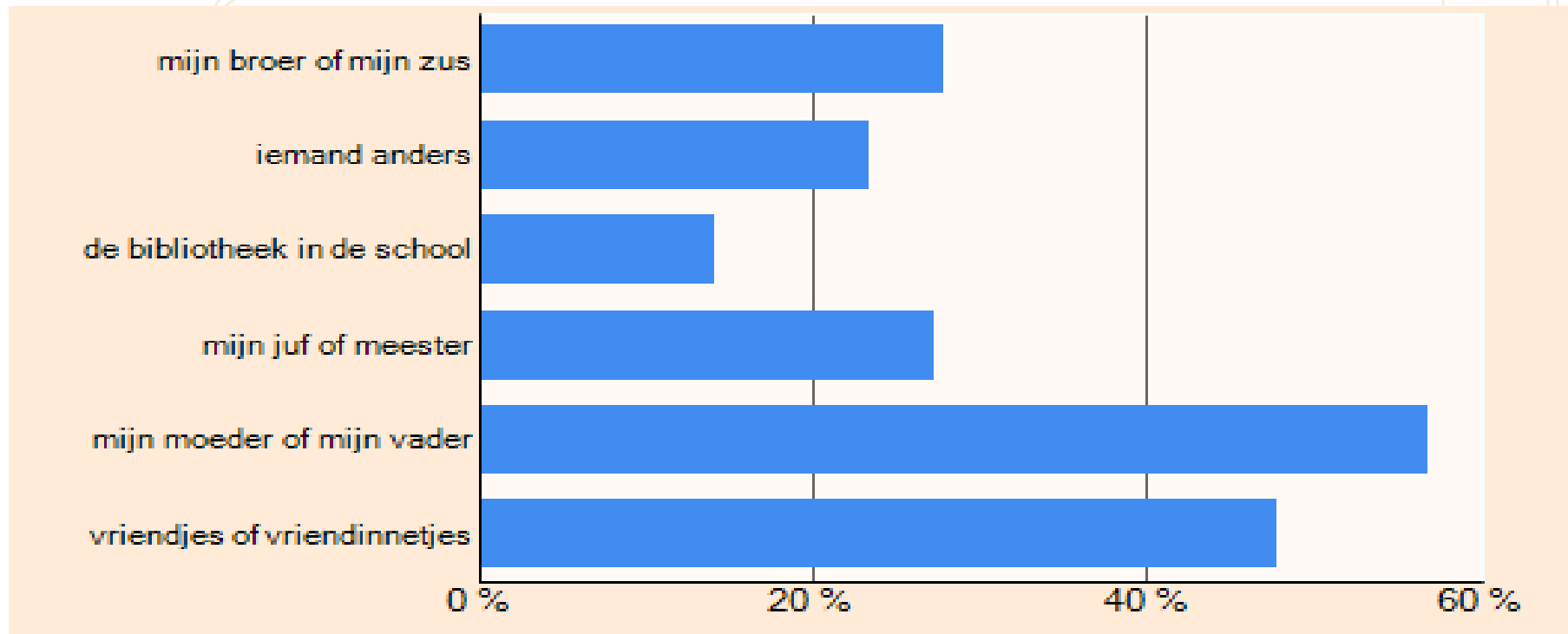
BoekStart

- nooit
- een paar keer per jaar
- een paar keer per maand
- een paar keer per week
- elke dag

Praten over boeken

Monitor de Bibliotheek op school 2014

BoekStart

Boekentips

Een effectieve aanpak (interventie) om de leesopvoeding thuis te stimuleren:

- Voldoet aan wensen, behoeften en mogelijkheden van ouders.
- Gebeurt in samenspraak met ouders.
- Houdt rekening met niet-lezers, aarzelende lezers en enthousiaste lezers/voorlezers.
- Begint jong en gaat lang door.
- Versterkt de affectieve band tussen ouder en kind.
- Is praktisch, concreet en op maat.
- Heeft een manier van overdracht die past bij de ouder.

BoekStart

Uitgangspunten bij het stimuleren van de leesopvoeding thuis

- Alle ouders willen het beste voor hun kind.
- Voor $\pm 95\%$ komen de opvoedingsdoelen van ouders overeen ongeacht hun culturele achtergrond.
- Alle ouders kunnen bijdragen aan de leesopvoeding, ook niet leesvaardige ouders en anderstalige ouders.
- Ouders en school/kinderopvang kunnen gezamenlijk zorgen dat een kind zich optimaal ontwikkelt.
- Alleen als ouders **thuis** de leesopvoeding ondersteunen, helpt dit het kind.

Ouderbetrokkenheid op school of in de kinderopvang

Van zenden naar samenwerken: van 1.0 > 3.0

1.0: instelling zendt eenzijdig informatie.

2.0: instelling zendt informatie en ouders zenden informatie terug

3.0: instelling en de ouders delen en zoeken samen naar nieuwe informatie met een voor beide partijen helder doel: de ontwikkeling van het kind.

Bron: CPS.nl

Ouders als partners

Wat verwachten we van ouders?

- Voorwaardenscheppend gedrag
- Aanmoedigend gedrag
- Ontwikkelingsondersteunend gedrag
- Direct onderwijsondersteunend gedrag

Ouders als partners

voorwaardenscheppend

aanmoedigend

onderwijsondersteunend

ontwikkelingsondersteunend

Ouders als partners van school of KO

- Samen van start gaan
- Voor elkaar kiezen
- Elkaar versterken
- Samen gaan voor het kind
- Elkaar energie geven

Actief Ouderschap

actief
burgerschap

onderwijskundig
partnerschap

ouderparticipatie

**maatschappelijk
partnerschap**

(Samen staan voor de plek
van je kind in de
maatschappij/wijk/buurt)

**pedagogisch
partnerschap**

(Samen staan voor
het welzijn van het
kind)

**Didactisch
partnerschap**

(Samen staan voor
het leren van het
kind)

**formeel
partnerschap**

(Samen staan voor
het schoolbeleid
bestuur/MR)

**informeel
partnerschap**

(Samen staan voor de
activiteiten en
werkzaamheden van
de school)

Ouders als partners van school of KO

- Voorleven, zelf doen (Walk your talk)
- Faciliteren (leer mij het zelf doen)
- Organiseren (planmatigheid)
- Verplichten (targets)

Ouders als partners op school of KO

Ouders zijn welkom

Wensen en verwachtingen avond

Avond voor vaders

Ouders als partners

	Band opbouwen met ouders	Ouders informeren	Ouders equiperen
Gesprekken tijdens halen en brengen	✓	✓	
Inloopuur	✓		✓
Koffie-ochtenden	✓		
Hand- en span diensten door ouders	✓		
Opvoedcursus			✓
voorlichtingsbijeenkomst		✓	
Tienminutengesprekken		✓	
Ouderkamer	✓	✓	✓

BoekStart

voorbeelden contactmomenten

de Bibliotheek
op school

Rol van de bibliotheek

Aan welke knoppen moeten wij draaien om ervoor te zorgen dat het gedrag van ouders de leesbevordering stimuleert?

Rol van de bibliotheek

- Wat hebben we scholen en kinderopvanginstellingen te bieden?
- Wat kunnen we samen doen?
- Hoe zorgen we dat we met ouders de leesopvoeding stimuleren?

Rol van de bibliotheek

(voor)leesteam

ideeën

projecten

en?

BoekStart

afspraken